

Grønland, noje overholdes, skulde man bede Amtmanden henlede saavel Myndighederne som Rederiernes Opmærksomhed paa denne Sag, i det man maa forbeholde sig at lade Besætningen i Skibe, som ankommer uden at være forsynede med de behørig Sundhedspasser, underkaste Lægeeftersyn i Grønland for Rederiernes Regning.

Hvilket herved meddeles med Hensetting om, at Foreningen gør sine Medlemmer bekendt med foranstaaende.

Vegna tess, at tað er ómøguligt nú á sumri at boða øllum 2600 limum okkara hesi týðningarmiklu tíðindi á vanligan hátt, gjøgnum sóknarfólkmenningar og vanlig fundarhald, eru vit noyddir at boða tey her í blaðnum.

Tað er sum kunnugt ikki bert vanligt »Sundhedspas«, sum skip skulu hava, ið fara skulu á fiskiveið til Grønlands; men harumframt skal hvør einstaki maður vera sýnaður og ransakaður, um hann er fongdur við nakra kynjarsjúku. Tað er serstakliga á hesum umráði, sum hin árvakna og umhyggjuliga Grønlandsstjórnin roynir at varveita Grønendingar, so at teir ikki vera smittaðir av føroyskum fiskimonnum.

Vandin fyri smittu er tó nokk ikki so stórur, eftirsum 1) Føroyingar yvirhøvur ikki eru stórvægis fongdir við kynjarsjúku, 2) ikki hava høvi til at koma saman við Grønendingar; men tað er allíð gott at hava »pappirini í ordan«.

Sjálvsagt munnu Grønendingar vera sera fríir fyri allar sjúkur, ið vanligu fylgja við kulturinum. — Hóast tað ljóðar óvæsi frá, at hitt upprunaliga grønlandska fólkaslagið nú er somikið blandað við hitt europiska, at tað skal vera rættuliga sjáldsamt at finna ein ekteðan eskimo, man helst koma av luftini.

Fiskasøluviðurskiptini eru ikki tey bestu fyri stundum. Fyrst í apríl mánaði var saltfiskur seldur fyri 30 oyr. kg í Havn; men longu 5. apríl var tað ómøguligt at náa upp til 28 oyr. Tann hægsti prisur, sum boðin var opinberliga 8. apríl, var 27 oyr. kg, og mólmáð var um lekkandi pris. Tað kann vera, at onkur fær hægri pris fyri fisk, sum er væl fligin; men tað verður neyvan reiduliga opinbert.

Keypmannahavn spyr bert eftir stórum torski, frá 20" og uppæftir, og tað eru bert smáar mongdir, sum har kunnu verða seldar.

Frá Onglandi og Skotlandi hava verið frammi boð uppá 16 pd. fyri tonsið e.-i.-f. útvegin vekt her fyri stóran fisk, og er hetta ikki matari prisur, enn her verður boðin. Skipini koma nú heim við óforum mongdum av fiski; men hann er ójávur til stóddar, sjálvt um nakað av stórum fiski fæst burtur úr til góðan pris, verður ein hópur av millumfiski eftir, sum er ringur at selja.

Hóast klippfiskaprisurin í Spanien ikki er fallin stórvægis, gongur illa at fáa keypararnar her at halda prísin uppi. Føroyskir seljarar vilja neyvan selja undir 30 kr. pr. pk., men keyparar siga seg ikki at kunna ganga hægri enn til 28. Teir geva sum grund, at teir kunnu fáa biligari føroyskan fisk í Íslandi. Tað er tí lítið útliðt fyri, at saltfiskaprisirnir ganga upp

fyri tað fyrsta. At tað harfyri ikki kann fara at verða betri klippfiskaprisur seinni, er óvist. Tað er ivaleyst, at spekulatióin er uppi í spælinum frá einari hvørjari ella helst frá fleiri síðum nú. Fiskimongdin er jú óvanliga stór í Føroyum; tó hon ikki munar nógv á veraldarmarknaðinum, so kann hon vera eitt brúklugt spekulatións-evni her, serliga tá biligur føroyskur fiskur fæst í Íslandi.

Viðvikandi fiskaprisi og fiskasølu er so mangt margháttligt, sum vanligir leikmenn ikki kunnu fata. Vit høvdu nú ein dagin samrøðu við ein skilamann, ið beint tá var komin heim úr Íslandi. Teir høvdu verið at á Vestmannaoyggjunum, áður enn teir fóru heim, og har flingu teir at vita, at ein mongd av saltfiski, flufiski og netfiski, har varð seldur fyri 40 ísl. oyr. kg. Tað ber eisini væl saman við, hvat vit í vár frættu, at ein hópur av íslenskum saltfiski var seldur fyri 40 oyr., meðan tað ikki var móguligt at fáa hægri enn 31 fyri snorisfisk. At her býr nakað undir, er ivaleyst; men hvat? — Hvar er so visur, at hann kann greiða tilik loyndarmál?

Nýliga er klippfiskur seldur fyri 28 og 28½ kr. pr. pk.

Staten rører ved Monopolerne.

At Knud Korst.

(Fortsat).

Naar Forretningsverdenen saa voldsomt reagerer mod Trustlovsforlaget, saa skal det ikke fra vor Side hedses sig, at den skyder Spurve med Kanoner. Det skal ikke benægtes, at dette Forslag er meget betydningsfuldt; det er en Nydannelse i Lovgivningen herhjemme, udsprunget af en — som det i forrige Kronik omtales — revolutionerende Nydannelse i Erhvervslivet. Og det er meget rigtigt at Forretningsverdenen at opfatte det paa denne Maade og som Følge deraf trække det i Forgrunden i den offentlige Diskussion.

Forretningsverdenen har valgt at opponere kategorisk mod Tilsynsloven; den afviser blankt dette Forsøg fra Statens Side paa at faa Klarhed paa, hvad Monopolerne omfatter og betyder i dette Land. Det er jo ogsaa muligt, at den størstedele Protestbevægelse i denne Omgang kan skræmme Venstre fra at give Forslaget sin Tilslutning (det er jo til Ære for Venstre det store Apparat er sat i Scene). Men det er under alle Omstændigheder givet, at de demokratiske Befolkningsmasser vil forlange etableret en Lovgivning fra den demokratiske Statsmagts Side mod Monopolerne, de store økonomiske Sammenslutninger. Arbejder- og Bondebefolkningen aner i disse Sammenslutninger en Stat i Staten; og der er noget denne Befolkning er uenig i for, saa er det det at en eller anden Form for Pengemagt skal være i Stand til at gøre det politiske Demokratiske Magt illusorisk.

Derfor kan man være ganske sikker paa, at ikke saa tit man nælskaar Forsøg fra Statens Side paa at faa Haand i Hanke med Monopolerne, lige saa tit vil de blive gjort paany. Naar Forretningsverdenen afviser ethvert Kompromis om den foretagne Tilsynslov, saa kan dette i bedste Fald kun forhale Sagen, ikke i det lange Løb hindre dens Gennemførelse. Om dette i det lange Løb er klogt, vil Tiden vise.

For at motivere sin kategoriske Afvisning af Statsmagtens Fremstød paa dette Omraade har man grebet til Argumenter af en saa højliggende Kategori, at man kan være ganske sikker paa, at de ikke gør noget som helst Indtryk paa de Befolkningsmas-

ser, i hvis Bevidsthed Statsmagten er noget trygt og venligt, den koncentrerede Pengemagt derimod noget farligt og fjendtligt.

Jeg tænker her ikke paa dette Argument, at Loven er overflødig, fordi der ingen Monopoler findes her i Landet; thi dette opfattes nærmest som det komiske Nummer paa Programmet. Men paa dette, at Tilsynslovene bringer Erhvervsfriheden i Fare, at den vil medføre et utaaligt Posekigeri endda i hele Erhvervslivet (ikke blot den monopoliserede Del), og at den er det første Skridt i Retning af en almindelig Statsaalkjøring af hele Erhvervslivet.

Tod so være enige om, at hver Gang Almuen har søgt at opnaa en økonomisk Fordel, saa har Erhvervsfriheden været i Fare, og hele Nationens økonomiske Eksistens har staaet paa Spil. Og dog lever de fleste af os i bedste Velgaaende. Hvor blev Fanden ikke malet paa Væggen, dengang Fagforeningerne begyndte deres Virksomhed; hvor mange Gange har Undergangen ikke været spaaet i Anledning af den demokratiske Beskæftning og de sociale Udgifter. Hvilket Ramaskrig rejser sig ikke ved Tanken om Bedriftsraad eller om andre Former for Bedrifternes Finansiering og Udbyttefordeling end de nuværende. Hvorfor skulde da ikke vort Næringslivs Nedsynken i Elendighed fremmanes i Anledning af Tilsynsloven. Man kan ikke vente andet; dog ikke et Menneske falder paa Halen af Skræk af den Grund.

Sagen er jo, at det langt fra er saa givet, at Erhvervenes Eksistens staaer og falder med den saakaldte Erhvervsfrihed. Det er muligt — det skal ikke nægtes — at Dele af det trives bedst under større eller mindre Frihed for Driftsherrer (thi ved Erhvervsfrihed forstaas jo sædvanlig Driftsherrens Dispositionsfrihed). (Fortsættes).

Lýsingar

Handilstøð.

Kalksalpetur, Superfosfat, Kalitød og liðug blandaðu eplatóð eru nú at fáa fyri lættan pris og sendast fraktfri til tey pláss, sum før, ið sigla frá Havnini, koma til.

— Spyri um pris! —
J. Lambaa.
Telf. 89.

Licitation.

Der ønskes Tilbud paa Maling af Telefonstationen udvendig, samt Taget paa Telefonvæsenets Pakhusbygning ved Bryggjubakka.

Nærmere ved Henvendelse paa Telefonstationen, hvor Tilbud indgives inden 18. Maj Kl. 12.

Driftsbestyreren.

TH SKIPAFELAGIÐ FØROYAR

TÓRSHAVN

TELF.: 171 & 209 — TELEGR.: SKIPAFELAGIÐ

Allir rættir
Føroyingar
taka bert vørur og
ferðast einans við
fórum skipafelagsins.
P/f.
Skipafelagið Føroyar.

Tømmmer, - - - - Bygningsartikler, Tagplader, - - - - Pandeplader. - - - -

Prima Nordlandstømmer,
fineste Snedkertræ,
ventes med Damp i Maj Maaned.

Vil De bygge billigt, indhent vort Tilbud!
Vort Lager vil altid være forsynet med
det Træ og de Bygningsartikler, De
netop har Brug for og til laveste Priser.

A/s BALSLEV & GOOS
TELF. 237. TØRSHAVN TELF. 20.

Galvaniseraðar tak- og húsaklædningsplátur

keypast biligast frá **Poul Hansens** Heilsolu, Tórshavn.
Telefon 61. Telegramadresse VERITAS.

ÍS VIRKI

keypir góðar, fersksaltaðar lippur — lippurnar mega
í salt skjótast móguligt. — Prisurin liggur um 50 oyr. kg.

ÍS VIRKI

Firestone
Footwear Company.

Hin nýggi fiskimannastývlin

Pacific

er gjørdur av frágera seigum
gummi og trároyndur.

Hann er
heimsins sterkasti.

UMBODSMAÐUR FYRI
FØROYAR:
POUL HANSEN
Telf. 61. Tórshavn. Telf. 61.
Telgr.: Veritas.

ADALGOYMSLA:
BERNHARD KJØR
Gøthersgade 49, Montegaarden
København K.
Telgr.: Holmstrom.

SHELL
BENZIN ER BEDST

Kunngering.

Havnar træðarmenn verða boðaðir til fundar í klubbanum friggjadagin hin 30. mai kl. 18.

Til umrøðu verður:

1. Val av fyra limum til træðarnevndina (Trøkommissiön).
 2. Umvolan av »Stóra garði«.
- Streymoyar sýsla, Vestmanna-havn, hin 8. mai 1930.
G. Dahl-Olsen.

Havnar
Kol- & Cementhandil.

Gode Kvaliteter. ☆ Billige Priser.

Kontor i
Holm Jacobsens Bygning
i Vågsbotn.
Telefon 172 — 208.
Telgr.-Adr.: Koltcement.